

בין ה"בעת" ל"אחרי" - יומן החופש של איתן צוק

כתבו: נעמי מוזס ורחל אברהם

איך הכול התחיל? (סיפור המסגרת של יומן החופש הגדול):

שלום, שמי איתן צוק.

אני לומד בבית ספר "נופים" בעיר שלי. כמה חכייתי לחופש הגדול הזה...היו לי המון תוכניות וחלומות... להפתעתי, איך שהתחיל החופש, פתאום אני שומע את השם שלי בכל מקום. בהתחלה הופתעתי ואפילו נבהלתי ואחר כך חשבתי, שאולי זה לא מקרי ובעצם יש לי אחריות אישית ולקחתי לי מבצע – ללוות ילדים עד שהמבצע ששמו כשמי, ייגמר בשלום.

חשבתי, שנוכל ללכת ביחד צעד צעד ולכתוב את החוויות שעוברות עלינו ביומן חופש, שכל אחד יעשה לעצמו (תיכף אכתוב לכם דוגמאות, כדי שתראו איך לעשות את זה). הרעיון שלי הוא, שכל ילד וכל ילדה יעשו לעצמם יומן חופש כזה ויתחילו למלא אותו, בכל יום דף.

אפשר לחשוב ביומן הזה על חוויות מפחידות, מצחיקות, מעציבות, מעניינות, משמחות ואפשר גם לצלם, לצייר ולהדביק דברים.

כשייגמר המבצע נכתוב בו גם על הימים שאחרי. בבית הספר, בתחילת השנה, נעשה תערוכה מהיומנים שלנו. בדף הראשון אכתוב דוגמא איך אפשר להשתמש ביומן.

שלכם,

איתן.

הקדמה למחנך, למורה, למדריך:

בימים אלה, בעיצומו של מבצע "צוק איתן", אנו רוצים להביא בפניכם כיוון עשייה מתמשך, שיתחיל בתהליך של עיבוד חוויתי ותיעוד אישי ויוביל את כולנו לקראת היום שאחרי "צוק איתן" והחזרה לשגרה. הרעיון הוא, לעשות מעין יומן חופשה, שבו הילדים יכתבו, יציירו, יצלמו על פי הכוונות כתובות בדפי היומן, ובהדרגה יתקבל להם יומן מסכם משלהם, לימים של מבצע "צוק איתן". "יומן החופש", יהווה ציר מארגן ויאפשר לתלמידים לשמור על רציפויות החיים ולפעול בערוצים שונים. באמצעותו, אפשר יהיה גם לאזן בין חוויות נעימות לחוויות פחות נעימות, דבר שיוכל להקל על ההתמודדויות שלהם בזמן המלחמה. בנוסף, כדאי לחפש דרכים שבהן תלמידים יוכלו לשתף זה את זה במה שכתבו.

ב"יום שאחרי", (שיהיה בזמן חופשה או בזמן לימודים), תיעשה סגירה של החוויות שעברו, כתשתית טובה להסתכלות

קדימה ולחזרה לשגרה ולחיים. לאחר החזרה ללימודים, אפשר יהיה לקיים פעילויות¹ שונות סביב סיכום החוויות וגם להקים תערוכה שתתבסס על דפי היומנים. מהלך התערבות זה, מוצע למחנכים ולמורים שנמצאים בקשר עם תלמידיהם ויוכלו להעביר אותו להם. את הדוגמא ליומן שמובאת בהמשך, ניתן לשנות בהתאם לגיל התלמידים, לאוכלוסייה, ליצירתיות ולטעם האישי של המורה. הפעילות מיועדת לכל התלמידים.

מטרות:

1. תיעוד ועיבוד תהליך ההתמודדות שלנו לאורך מבצע "צוק איתן" ולקראת סיכום "ביום שאחרי".
2. הזדמנות לכל אחד ואחת להתבונן על התהליך האישי שהוא/היא עוברת מנקודות מבט שונות ומזוויות אחרות.
3. הפעלת התלמידים בערוצי התמודדות שונים², שיסייעו להם למצוא משמעויות נוספות בימים אלה.
4. שימוש באמצעים יצירתיים במטרה לאפשר חיבור בלתי אמצעי לעולם הפנימי.
5. חיבור לכוחות החיים וחיזוק התקווה.
6. שיתוף עם קבוצת השווים בדרכים חלופיות, שעומדות לרשותנו בחופשה כגון: "ווטסאפ", "פייסבוק", אתרים בית-ספריים וכיתתיים וכד'. "ביום שאחרי" ניתן יהיה לעבד את התהליך בכיתה במגוון דרכים ולסכמו בסדנא, תערוכה וכו'.

מהלך ההפעלה של "יומן החופש של איתן צוק":

לכל תלמידה יהיה יומן חופש משלומשלה. היומן יכול להישאר במחשב או בהדפסה ואפשר גם שיהיה בשתי הצורות. בכל יום התלמידים ימלאו את הדף של אותו יום ויצרפו אותו ליומנם האישי. בשלב הראשון ימלאו את פרטיהם האישיים ואחר כך ימלאו את דפי היומן לפי ימים. מידי כמה ימים יבקשו המורים מכל תלמידה לשלוח אליהם את הדף שהיה להם הכי משמעותי באותו פרק זמן.

דוגמאות לדפים של יומן החופש הגדול:

מצרפות שתי מצגות לדוגמא: "יומן חופש גדול בכחול" ויומן חופש גדול בחום" - לטווח של שבוע ימים.

*האופים והאחנכים, שיומנו פועלות צו, יחוו אסע מקביל לזר שיחוו התלמידיים.
מתקווה שהאסע האסותל יהיה אסאסותי ואהנה.*

¹ אנו נלווה את התהליך על ידי הצעות לפעילויות. נשמח גם לשמוע הצעות ובקשות משלכם ל- rachelav@education.gov.il

² "מודל" גשר מאחד" אמולי להד